

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת

שמות פרק לה

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שְׁבֶתוֹן לַה' כֹּל הַעֲשֶׂה בוּ מְלָאכָה יוֹמָת. לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ כָּל מִשְׁבְּתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת.

1. רשב"ם שם

לא תבערו אש - לפי שבימים טובים כתיב: אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ושם הותרה הבערת אש לאפות ולבשל. אבל בשבת כתיב: את אשר תאפו אפו מבעוד יום. ואת אשר תבשלו בשלו לכך מזהיר כי בשבת: לא תבערו אש - למלאכת אוכל נפש וכ"ש שאר מלאכות, שאסורין אפילו ביום טוב.

2. רמב"ם ספר המצוות ל"ת שלב

שלא לענוש בשבת, שנאמר "לא תבערו אש בכל מושבותיכם" (שמות לה, ג)

3. שבת דף ע

הבערה בכלל הייתה, ולמה יצאת? להקיש אליה ולומר לך: מה הבערה שהיא אב מלאכה וחייבים עליה בפני עצמה, אף כל שהוא אב מלאכה חייבים עליה בפני עצמה. שמואל סבר לה כרבי יוסי, דאמר: הבערה ללאו יצאת ... רבי נתן אומר: לחלק יצאת

דעת זקנים - הזהירה תורה על ההבערה טפי משאר מלאכות מפני שאינה נראית כל כך מלאכה

רבינו בחיי - הוא כאילו אמר לא תעשו כל מלאכה בכל מושבותיכם, וכלל כל המלאכות במלאכת אש, כי בידוע שרוב המלאכות שבני אדם מתעסקים בהם אינם אלא על ידי האש כי האש סבתם ועיקרם

בראשית רבה, פרשה יא

כיון ששקעה החמה במוצאי שבת התחיל החושך ממשמש ובא ונתיירא אדם הראשון ... מה עשה הקב"ה? זימן לו שני רעפים, והקישן זה לזה ויצא מהן אור ובירך עליה ... מה בירך עליה? בורא מאורי האש

Rabbi David Wolpe

Greek mythology tells of Prometheus stealing fire from the gods and his eternal punishment. The Rabbis on the other hand recount God's teaching Adam to kindle a spark. Fire is not stolen but offered, a Divine gift to enable us to be partners in creation, to create warmth, ignite passion, to help one another fill the world with light.

4. מכילתא פרק לה

למה נאמר? לפי שהוא אומר בחריש ובקציר תשבות שבות מחריש בשעת הקציר שבות מערב שביעית לשביעית... יכוך ישבות מערב שבת לשבת... ולא יהא רשאי להדליק לו נר או להטמין לו את החמין או לעשות לו מדורה? ת"ל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. ביום השבת אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר מערב שבת לשבת.

רב סעדיה גאון הובא בתורה שלימה

ובמאמר הכתוב "לא תבערו אש" הלכו תועה הרבה מן המחזשים והם ייחסו לו כאילו כוונתו להכנת נר מערב שבת לשבת ונעלם מעיני כולם הטעם שהעמידה תורה לאיסור מלאכה בשבת והוא המנוחה כמו שנאמר "למען ינוח שורך וחמורך"

רבינו תם

טעמא דהך ברכה משום להוציא מלבן של צדוקים שאמרו 'וספרתם לכם ממחרת השבת' - ממחרת שבת בראשית, משום הכי תקון רבנן ספירה ואצרכוה ברכה מלאו ד"לא תסווי" לפרסומי דספירה ממחרת יום טוב מתחלא

אוצר הגאונים שבת חלק התשובות סי' פ"ה

לרב האי ז"ל

וששאלתם עיקר ברכה להדליק נר של שבת מנהגא או הלכתא ואי הלכתא היכא כתיבא בתלמוד ואי אית ליה לבעל הבית להדליק נרות הרבה על הראשונה מברך או על אחרונה או על הראשונה מברך היכי מדליק בתר דקבלה לשבתא ואי על האחרונה מברך היא ליה ברכה לאחר מעשה.

והשיב נר של שבת הלכתא היא ואע"ג דלא אמרה בהדיא... ותנן במתניתין שלשה דברים צריך אדם וכו' ותנן על שלש עברות נשים מתות וכו'... ומעשה בכל יום דמדליק כל מאי דבעי ועוד לטעמיכו אי שביתיה עם ברכה לית ליה לאדלוקי ואפי' חדא ומנהגא דמלתא הכי הוא ועוד היום מדליקין במה דניחא להון ומתקני להו וטאפו משחא בשרגי אי צריכי וכד מטי עם חשכה בהדי דקא מתקני בשרגא או דטאפו בכי קלי משתא מברכין ולא לתר מדלו ידיהו ושובתין ולא דייקא בהאי דוקא דעובר לעשייתן ואע"ג דאי בריך ברישא ולא מקביל עליה שביתה עד דמתקן לכלהו שרגי לא מחייב בשביתה עד דמתקן לכלהו שרגי והוי ברכה עובר לעשייתן ושפיר דמי.

אורח חיים רנז:ח

ומצווה להטמין לשבת, כדי שיאכל חמין בשבת, כי זהו מכבוד ועונג שבת. וכל מי שאינו מאמין בדברי החכמים ואוסר אכילת חמין בשבת, חיישינן שמא אפיקורס הוא